

СТАНОВИЩЕ

от доц. Веселина Георгиева Иванова, доктор
Тракийски университет, гр. Стара Загора

върху дисертационен труд,
представен за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
на тема: *„Комплексна оценка на анаеробната работоспособност при
13-18-годишни плувци”*

Автор на дисертационния труд: Михаил Тошев Качаунов

Научен ръководител: доц. Любомир Петров, доктор

Заповед на Ректора за научно жури № ЗП-540/04.06.2020 г.

1. Актуалност на темата на дисертационния труд

Мощността на извършената работа и техническата ефективност във висока степен детерминират спортното постижение в плуването. Дисертационният труд на Михаил Качаунов е с фокус върху контрола и оценката на анаеробната работоспособност на 13-18-годишни плувци в спринтовите дисциплини, извършени на базата на неспецифично и специфично тестиране.

Направеният от ас. Качаунов преглед на специализираните източници по проблема за адаптационните реакции в условия на изпълнение на анаеробен тест „Уингейт” при плувци откроява дефицит по отношение на интегралния им анализ и разнородност в изразените експертни мнения за тяхната оценка.

В този контекст, предложената методика от Качаунов на разширено оценяване на системите на анаеробното енергоосигуряване в спринтовите дисциплини в плуването е актуален най-малко в две направления: задълбочава познанията в областта на съвременната спортна наука и е с

практически принос в качеството ѝ на модел за контрол в спортно-тренировъчния процес.

2. Структура, съдържание, методология и приносни моменти на дисертационния труд

Общият обем на дисертационния труд е от 166 страници, включително изводи, препоръки, използвана литература и приложения. Съдържателната част е онагледена с 45 таблици (13 от които в приложенията), 35 фигури и фотоматериали.

Постановъчната част е разработена върху анализа на 213 специализирани източника, от които 11 са на кирилица, свързани коректно с разглеждания проблем.

Изградена е правилна структура на дисертационното изложение – увод; в три раздела основна част, съдържаща: теоретична постановка; цел, задачи, методика и организация на изследването; резултати и тяхното обсъждане; заключение, обобщени изводи, препоръки и приноси; приложения.

В **част първа** е направен литературният обзор по проблема. В първия ѝ параграф е представена характеристиката на системите за енергийно осигуряване при физическо натоварване при плуване на различна дистанция, с различна скорост и плувен стил. В следващия параграф се разглеждат методите за определяне и оценка на анаеробния капацитет чрез тестови процедури. Специално внимание е отделено на най-утвърдения в световната практика анаеробен тест „Уингейт”. В приложен план са разгледани плувни тренажорни устройства. Обсъдени са възрастовите особености в проявите на системите на енергоосигуряване.

На тази основа са очертани методологическите основания за изследване на анаеробната работоспособност, базирани на резултати от

подходяща комбинация от анаеробни тестове при 13-18-годишни плувци в спринтовите дисциплини в свободния стил.

Втора глава представя дизайна на изследването. Целта и задачите са в синхрон с хипотезата и адекватни на методиката на направения анализ. Коректно са описани обектът и предметът на научното изследване. Целта е декомпозирана в осем изследователски задачи, които докторантът решава чрез представената и статистически много добре защитената в третия раздел на дисертацията изследователска дейност.

В **глава трета** са обсъдени детайлно проведените с 98 плувци в лабораторни условия три анаеробни теста: анаеробен тест „Уингейт”, изпълняван с долната и горната част на тялото и анаеробен тест на изокинетичен тренажор. Получените резултати са сравнени с постиженията на състезателите на 50, 100 и 200 метра свободен стил.

Коректно е направено заключението, че измерването и оценката на анаеробната мощност на горните и долните крайници при плувци дава точна информация за нейната ефективност и по този начин се явява ценен ориентир за оптимизиране на спортно-тренировъчния процес.

Дисертационният труд е написан на четивен език, в професионално издържан стил. Приложенията коректно отразяват обсъжданите в разработката данни. Изводите, детайлно развити, и произтичащите от тях препоръки и научни приноси, логично следват от извършения теоретичен анализ на специализираните литературни източници и задълбочената изследователска дейност на докторанта.

4. Заключение

Направеният в предходния параграф на становището кратък преглед на структурата, съдържанието и методологията на дисертационния труд показва, че **„Комплексна оценка на анаеробната работоспособност при 13-18-годишни плувци”** е научно-приложен труд с определени научни

приноси. Авторът демонстрира компетентност по представената тема, умение да обобщава научно знание и творчески да анализира моделирана информация.

На това основание предлагам на Уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Михаил Тошев Качаунов в научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура), професионално направление 7.6. „Спорт“.

06.08.2020 г.

Член на научното жури:

/доц. Веселина Иванова, доктор/

OPINION

by Assoc. Prof. Veselina Georgieva Ivanova, PhD

Trakia University, Stara Zagora

on a dissertation,

presented for the award of educational and scientific degree "Doctor" **on the topic: "*Comprehensive assessment of anaerobic performance in 13-18-year-old swimmers*"**

Author of the dissertation: Mihail Toshev Kachaunov

Scientific adviser: Assoc. Prof. Dr Lyubomir Petrov, PhD

Rector's order for scientific jury № ZP-540/04.06.2020 г.

1. Relevance of the topic of the dissertation

The power of the performed work and the technical efficiency determine to a high degree the sporting achievement in swimming. The dissertation work of Assist. Prof. Kachaunov focuses on the control and assessment of the anaerobic performance of 13-18-year-old swimmers in sprint disciplines, performed on the basis of non-specific and specific testing.

The review made by Mihail Kachaunov of the specialized sources on the problem of adaptation reactions in conditions of performing the anaerobic test "Wingate" in swimmers highlights the deficit in terms of their integrated analysis and heterogeneity in the expressed expert opinions for their assessment. In this context, the methodology proposed by Kachaunov for an extensive evaluation of the systems for anaerobic energy supply in the disciplines of sprint swimming is relevant in at least two directions: it deepens the knowledge in the field of modern sports science and it has a practical contribution as a model of control in the sports training process.

2. Structure, content, methodology and contribution points of the dissertation

The total volume of the dissertation is 166 pages, including conclusions, recommendations, references and appendices. The content is illustrated with 45 tables (13 of which in the appendices), 35 figures and photographs.

The formulation is developed on the analysis of 213 specialised sources, 11 of which are in Cyrillic, correctly related to the considered problem.

The correct structure of the dissertation is built – an introduction; a central part in three sections, containing: theoretical statement; aim, tasks, methodology and organisation of the research; results and their discussion; conclusion, summary conclusions and recommendations; applications.

In the first part, the literature review on the problem is made. Its opening paragraph presents the characteristics of the systems for supply of energy during physical exercise when swimming at different distances, with different speeds and swimming style. The following section discusses methods for determining and assessing anaerobic capacity through test procedures. Special attention is paid to the most established in the world anaerobic test "Wingate". Swimming simulators are considered in an attached plan. The age peculiarities in the manifestations of the energy supply systems are discussed.

On this basis, the methodological grounds for the study of anaerobic performance are outlined, based on the results of an appropriate combination of anaerobic tests in 13-18-year-old swimmers in the freestyle sprint disciplines.

The second chapter presents the design of the study. The aim and the tasks are in line with the hypothesis and adequate to the methodology of the analysis. The object and the subject of the scientific research are correctly described. The aim is decomposed into eight research tasks, which the doctoral student solves through the research activity presented and statistically very well defended in ***the third section*** of the dissertation.

Chapter three discusses in detail the three anaerobic tests performed with 98 swimmers in laboratory conditions: the Wingate anaerobic test, performed with the lower and upper body, and the anaerobic test of an isokinetic simulator. The obtained results are compared with the achievements of the competitors in 50, 100 and 200 meters freestyle.

The conclusion that the measurement and evaluation of the anaerobic power of upper and lower limbs in swimmers provides accurate information about its effectiveness and thus is a valuable guide for optimising the sports training process is correctly made.

The dissertation is written in a readable language, in a professional style. The applications reflect the data discussed in the development in a correct way. The conclusions, developed in detail, and the ensuing recommendations, logically follow from the performed theoretical analysis of the specialised literature sources.

4. Conclusion

The brief review of the structure, content and methodology of the dissertation made in the previous paragraph of the opinion shows that ***"Comprehensive assessment of anaerobic performance in 13-18-year-old swimmers"*** is a scientifically applied work with certain scientific contributions. The author demonstrates competence in the presented topic, ability to summarise scientific knowledge and creatively analyse modelled information.

On this basis, I propose to the Honored Scientific Jury to award the educational and scientific degree "Doctor" to Mihail Toshev Kachaunov in the scientific speciality "Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training (incl. Methodology of Physical Therapy), professional field 7.6. "Sports".

06.08.2020 г.

Member of the scientific jury:

/ Assoc. Prof. Veselina Ivanova, PhD /

